

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра економіки та публічного управління (№ 601)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

Даніїл РЕВЕНКО

«31» серпня 2023 р.

СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Міжнародна економіка (курсова робота)

(назва навчальної дисципліни)

Галузі знань: 29 «Міжнародні відносини»
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 292 «Міжнародна економіка»
(код та найменування спеціальності)

Освітня програма: «Міжнародна економіка»
(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна, дистанційна, заочна, дуальна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Силабус введено в дію з 01.09.2023 року

Харків – 2023 р.

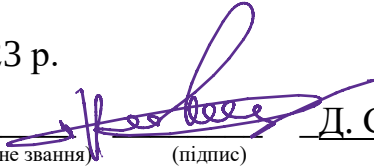
Розробник: Попов О.С., доцент кафедри 601, к.е.н.
(прізвище та ініціали, посада, наукова ступінь та вчене звання)

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри економіки та публічного управління (№ 601)

Протокол № 1 від «31» серпня 2023 р.

Завідувач кафедри д.е.н., доц.
(науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Д. С. Ревенко

(ініціали та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

Представник студентського самоврядування від факультету № 6

(підпис)

Ярослава ЧЕРНА

(м'я та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

Попов Олександр Сергійович, к.е.н., доцент кафедри 605. Працює в університеті з 2009 року, останніми роками викладає наступні дисципліни:

для бакалаврів:

- економіка підприємства;
- міжнародна економіка;
- брендинг;
- основи економічної теорії;
- розвиток економічного світогляду;
- політична економія;
- комунікації у бізнес-середовищі і персональний брендинг;
- міжнародна безпека України;

для магістрантів:

- міжнародні стратегії економічного розвитку;
- економіка європейського союзу;
- управління економічним розвитком;
- міжнародна торгівля.

Напрями наукових досліджень: участь України у міжнародних економічних відносинах, методологія оцінювання участі країн у міжнародних економічних відносинах.

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 7 семестр.

Обсяг дисципліни:

2 кредити ЄКТС, 60 годин, у тому числі аудиторних – 16 годин, самостійної роботи здобувачів – 44 годин.

Форми здобуття освіти

Денна, дистанційна, заочна, дуальна.

Дисципліна – обов'язкова.

Види навчальної діяльності – виконання курсової роботи, самостійна робота здобувача.

Види контролю – підсумковий (семестровий) контроль (диф. залік).

Мова викладання – українська.

Необхідні обов'язкові попередні дисципліни (пререквізити) – Міжнародна економіка, Міжнародний бізнес.

Необхідні обов'язкові супутні дисципліни (кореквізити) – Кваліфікаційна робота бакалавра.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: закріплення знань, умінь та практичних навичок у галузі міжнародної економіки.

Завдання:

- набуття знань, умінь та навичок щодо аналізу та обґрунтованих висновків макроекономічного рівня участі України у міжнародній економічній діяльності;

- набуття знань, умінь та навичок щодо аналізу та обґрунтованих висновків мікроекономічного рівня участі України у міжнародній економічній діяльності;

Після опанування дисципліни здобувач набуде наступні **компетентності**:

1) загальні:

- ЗК12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

2) фахові:

- СК1. Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції;

- СК2. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин;

- СК3. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку;

- СК4. Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях;

- СК11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

Очікується, що після опанування дисципліни здобувачем будуть досягнуті наступні **результати навчання** і він буде:

- РН4 Систематизовувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища;

- РН8 Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції;

- РН9 Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих

складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій;

- РН10 Ідентифіковувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку;
- РН11 Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях;
- РН25 Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовний модуль 1.

Курсова робота з навчальної дисципліни «Міжнародна економіка»

- *Форма занять: практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 16 годин.*
- *Теми практичних занять: аналіз макrorівня участі України у міжнародній економічній діяльності, аналіз окремої галузі експорту товарів або послуг з України, аналіз макrorівня участі України у міжнародній економічній діяльності, розрахунок показників експортної діяльності підприємства чорної металургії України, супровід експортної операції з експорту з України.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): електронно-обчислювальне обладнання для перегляду сторінок у мережі Internet.*
- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 44 години.*

Зібрання вихідних даних. Розрахунок необхідних показників мікро- та макrorівня участі України у міжнародній економіці. Наочне зображення отриманих даних за допомогою таблиць та рисунків. Формулювання висновків з проведеної роботи. Компонування пояснювальної записки курсової роботи. Оформлення курсової роботи згідно зі стандартами. Формування питань до викладача.

5. Індивідуальні завдання

Не передбачені навчальним планом.

6. Методи навчання

Словесні, наочні, практичні; пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, частково-пошукові; перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок, усного викладу знань, закріплення навчального матеріалу, самостійної роботи з осмислення й засвоєння нового матеріалу.

7. Методи контролю

Підсумковий (семестровий) контроль (диф. залік).

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Виконання курсової роботи

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
до 70	–	до 30	100

За результатами захисту курсової роботи здобувач має можливість отримати максимум 100 балів.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою (диф. залік)
90 – 100	Відмінно
75 – 89	Добре
60 – 74	Задовільно
0 – 59	Незадовільно

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74) – мати мінімум знань і умінь для забезпечення програмних результатів навчання. Своєчасно здати курсову роботу за затвердженою лектором тематикою.

Добре (75-89) – знати основні теми дисципліни. Достатньо знати основні категорії та методи дослідження міжнародної економіки (зі світового господарства, міжнародної торгівлі, міжнародного руху капіталу, міжнародного руху трудових ресурсів, міжнародного поділу праці). Своєчасно здати курсову роботу за затвердженою лектором тематикою, що переважно відповідає стандартам оформлення.

Відмінно (90-100) – мати знання, що дозволять самостійно, вільно та обґрунтовано відповідати на будь які питання щодо теорії та практики міжнародної економіки. Своєчасно здати курсову роботу за затвердженою лектором тематикою, що повністю відповідає стандартам оформлення.

9. Політика навчального курсу

Відпрацювання пропущених занять відбувається відповідно до розкладу консультацій, за попереднім погодженням з викладачем. Питання, що стосуються академічної доброчесності, розглядає викладач, або

використовується процедура, визначена у Положенні про академічну доброчесність.

10. Політика академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає (Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. Лист МОН України № 1/9-650 від 23.10.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-650729-18#n211>):

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

11. Методичне забезпечення та інформаційні ресурси

1. Міжнародна економіка : навч. посіб. / В. М. Варталян, О. С. Попов, О. О. Кім ; М-во освіти і науки України, Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харк. авіац. ін-т". – Х. – Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харк. авіац. ін-т", 2013. – 243 с .

2. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / Д. С. Ревенко, В. О. Либа, О. С. Попов, О. О. Шатравка ; М-во освіти і науки України, Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харк. авіац. ін-т". – Харків. – Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харк. авіац. ін-т", 2017. – 89 с.

3. Методичні рекомендації до виконання курсової роботи з дисципліни Міжнародна економіка / В.М. Варталян, О.С. Попов, М.А. Голованова, В.Л. Петрик. – Х. : Нац. аерокосм. ун-т "Харк. авіац. ін-т", 2013. – 37 с.

4. Електронний ресурс, на якому розміщено навчально-методичний комплекс дисципліни:
http://library.khai.edu/library/fulltexts/doc/_A_A_Mizhnarodna_Ekonomika.pdf

12. Рекомендована література

Базова

1. Горбач Л.М., Плотніков О.В. Міжнародні економічні відносини: Підручник.- К.: Кондор, 2005. – 266 с.

2. Дещинський Л.Е. Міжнародні відносини України: історія і сучаність: Навч. посібник. – Л.: Видавництво "Бескид Біт", 2004. – 320 с.

3. Міжнародна економіка: Навч. посібник для вузів / Під ред. Козак Ю.Г., Ковалевський В.В., Ржепішевський К.І. – 2-ге вид., перероб. та доп. – К.: Центр навч. літератури, 2004. – 672 с.

Допоміжна

1. Міжнародні відносини і євроатлантична інтеграція України: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Под ред. Л.С. Голопатюка. – К.: Освіта України, 2005. – 404 с.

2. Міжнародні розрахунки і валютні операції : навч. посіб.: гриф МОН України / Л. А. Віднійчук-Вірван. – Львів. – Магнолія 2006, 2007. – 214 с.

3. Рогач О. Міжнародні інвестиції: теорія та практика бізнесу транснаціональних корпорацій: Підручник для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів. – К.: Либідь, 2005. – 720 с.

4. Світова економіка : підручник: гриф МОН України / ред. С. В. Головки. – Київ. – Либідь, 2007. – 640 с.

5. Світова організація торгівлі : підруч. / С. Г. Осика, В. Т. Пятницький ; Київський нац. торговельно-економічний ун-т; Центр досліджень СОТ, розвитку торгового права і практики . – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. – К.І.С., 2004. – 516 с.

6. Філіпенко А.С. Міжнародні економічні відносини: історія: Підручник. – К.: Либідь, 2006. – 392 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Електронний ресурс: An official website of the European Union https://ec.europa.eu/info/index_en

2. Електронний ресурс: European Bank for Reconstruction and Development <http://www.ebrd.com>

3. Електронний ресурс: Global Financial Data <http://www.globalfinancialdata.com>

4. Електронний ресурс: International Labour Organization <https://www.ilo.org>

5. Електронний ресурс: International Monetary Fund <http://www.imf.org>

6. Електронний ресурс: OECD <http://www.oecd.org>

7. Електронний ресурс: Statistical Database - United Nations Economic Commission for Europe <https://w3.unece.org/PXWeb/en>

8. Електронний ресурс: Trading economics <http://www.tradingeconomics.com/>

9. Електронний ресурс: UNCTADStat <https://unctadstat.unctad.org/EN/>

10. Електронний ресурс: World Bank Group Finances <https://finances.worldbank.org>

11. Електронний ресурс: World Bank Group <http://www.worldbank.org>

12. Електронний ресурс: World Trade Organization <http://www.wto.org>

13. Електронний ресурс: Державна служба статистики України <http://www.ukrstat.gov.ua/>

14. Електронний ресурс: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua>

15. Електронний ресурс: Національний банк України www.bank.gov.ua
16. Електронний ресурс: Організація об'єднаних націй <http://www.un.org>
17. Електронний архів: Міжнародна економіка. Конспект лекцій